

Kapitel 30.

Sagsomkostninger og Rettergangsbøder.

§ 311.

Enhver Part har at betale de Omkostninger, som foranlediges ved processuelle Skridt, der af ham begæres eller sættes i Bevægelse, dog med Forbehold af Ret til at faa dem erstattet af Modparten ifølge nedenstaaende Regler.

Omkostningerne ved processuelle Skridt, som Retten anordner, kan foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interesse Retten anser det foretagne at være, eller af begge Parter i det Forhold, som Retten bestemmer, se dog § 284, 2det Stykke.

§ 312.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten de ham ved Retssagen paaførte Udgifter, for saa vidt Parterne ikke selv har truffet en anden Overenskomst, eller Retten i særlige Omstændigheder finder skellig Grund til at gøre Afvigelse fra denne Regel.

Udgifter, der ikke har været fornødne for Sagens forsvarlige Udførelse, erstattes ikke. Hvilke Udgifter der i det givne Tilfælde har været fornødne, afgør Retten efter sit Skøn. Beløbet ansættes under eet til en rund Sum, saaledes at Udgift til Sagsførersalær erstattes med et passende Beløb, og øvrige Udgifter saa vidt muligt erstattes fuldt ud. Tilkendelse af Sagens Omkostninger skadesløst eller efter Regning eller overhovedet paa anden Maade end med et bestemt, i Dommen fastsat Beløb kan saaledes ikke finde Sted, selv om der derom foreligger Overenskomst mellem Parterne.

Den Omstændighed, at enkelte Søgmaalsgrunde eller Indsigelser forkastes, eller enkelte Beviser anses ikke at oplyse noget i Sagen, medfører ikke i og for sig, at de herpaa anvendte Udgifter skal som ikke fornødne udelukkes fra Erstatning.

Naar en Sag hæves, kan Retten efter Omstændighederne paalægge den ene Part helt eller delvis at erstatte Modparten dennes Sagsomkostninger eller bestemme, at hver af Parterne skal bære sine Omkostninger (ophæve Omkostningerne).

Har Sagsøgte lovlig tilbudt Sagsøgeren, hvad der kan tilkomme denne, bør Sagsøgeren erstatte Sagsøgte Udgifterne ved den derefter følgende Del af Processen.

§ 313.

Naar Sagen i det hele afvises, betragtes den med Hensyn til Sagsomkostninger som tabt af Sagsøgeren.

§ 314.

Procesfæller hæfter solidarisk for Sagsomkostninger. Dog kan Retten, naar Omstændighederne taler derfor, paalægge en enkelt eller enkelte af dem at udrede visse Dele af Omkostningerne.

§ 315.

For saa vidt en Sags Udfald er gjort afhængigt af den ene Parts Ed, bliver den ogsaa i Henseende til Sagsomkostningerne at betragte som vunden eller tabt af ham, efter som Eden aflægges eller ikke.